

BÁO CÁO THẨM TRA

Phương hướng kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của Thành phố giai đoạn 2021-2025

(Ban Kinh tế - Ngân sách trình HĐND Thành phố khóa XV, kỳ họp thứ 18)

Kính gửi: Hội đồng nhân dân thành phố Hà Nội

Thực hiện quy định của Luật và phân công của Thường trực HĐND Thành phố, Ban Kinh tế - Ngân sách đã tổ chức thẩm tra báo cáo số 340/BC-UBND ngày 23/11/2020 của UBND Thành phố về Phương hướng kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của Thành phố giai đoạn 2021-2025 do UBND Thành phố trình HĐND Thành phố tại kỳ họp thứ 18. Ban Kinh tế - Ngân sách báo cáo HĐND Thành phố kết quả thẩm tra như sau:

I. Đánh giá tình hình thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2016-2020

1. Ban Kinh tế - Ngân sách cơ bản thống nhất với báo cáo của UBND Thành phố, giai đoạn 2016-2020 là thời kỳ bối cảnh thế giới có nhiều diễn biến bất ngờ, khó lường như việc đứt gãy kinh tế giữa Mỹ và Trung Quốc, bùng phát đại dịch toàn cầu trong năm 2020; thành phố Hà Nội tiếp cận với nhiều cơ hội nhưng đồng thời cũng phải đối mặt với nhiều nhiều khó khăn và thách thức; dưới sự điều hành vĩ mô của Chính phủ nền kinh tế Việt Nam đã có nhiều kết quả tích cực, Việt Nam đã tham gia tích cực vào chuỗi giá trị toàn cầu, hoạt động thương mại hội nhập ngày càng sâu rộng với các đối tác chủ yếu ở Bắc Mỹ, Đông Bắc Á và Châu Âu; bên cạnh việc triển khai nghiêm túc, có hiệu quả các Nghị quyết của Quốc hội, Chính phủ, Thành ủy, HĐND Thành phố thì UBND Thành phố đã có nhiều chỉ đạo đồng bộ, quyết liệt, kịp thời đề giải quyết, tháo gỡ những vấn đề phát sinh.

Kinh tế - xã hội Thành phố trong những năm 2016-2019 đạt nhiều kết quả tích cực, tăng trưởng GRDP trung bình đạt 7,36% đáp ứng mục tiêu kế hoạch đề ra (7,3%-7,8%). Riêng năm 2020 do đại dịch Covid-19 bùng phát, gây ảnh hưởng lớn, nghiêm trọng hơn dự đoán đến hầu hết các ngành, lĩnh vực của nền kinh tế, tăng trưởng GRDP năm 2020 của Thành phố đạt mức 3,46% làm ảnh hưởng đến kết quả chung của cả giai đoạn 2016-2020 (bình quân tăng trưởng GRDP của Thành phố giai đoạn 2016-2020 đạt 6,67%).

Nhìn chung cả giai đoạn 2016-2020, với sự nỗ lực của cả hệ thống chính trị, sự đồng lòng, góp sức của cộng đồng doanh nghiệp và toàn thể người dân Thủ đô, sự quan tâm phối hợp công tác giữa các bộ, ngành của Trung ương và thành phố Hà Nội, tình hình kinh tế - xã hội giai đoạn 2016-2020 của Thành phố cơ bản thực hiện được mục tiêu tổng quát, có 11/17 chỉ tiêu hoàn thành và vượt kế hoạch, kinh tế đạt tốc độ tăng trưởng khá, cơ cấu kinh tế chuyển dịch tích cực; công tác quy hoạch, xây dựng, quản lý và phát triển đô thị, phát triển văn hóa có nhiều kết quả đáng ghi nhận; chất lượng nguồn nhân lực được nâng cao; tiếp tục giữ vững ổn định an ninh chính trị, trật tự và an toàn xã hội; kỉ luật, kỉ cương hành chính được siết chặt, ý thức, trách nhiệm và chất lượng phục vụ của bộ máy hành chính có chuyển biến rõ rệt.

2. Các hạn chế và nguyên nhân đã được UBND Thành phố nghiêm túc nhìn nhận và phân tích trong báo cáo, Ban KTNS đồng tình và nhấn mạnh, bổ sung một số thách thức, khó khăn cũng như hạn chế sau:

(1) Công nghiệp tăng trưởng chưa đáp ứng yêu cầu, ngay cả trong giai đoạn tình hình không có đột biến của giai đoạn 2016-2019 thì mức tăng trưởng bình quân của giá trị gia tăng ngành công nghiệp cũng thấp hơn mức kế hoạch đặt ra và thấp hơn mức đã đạt được của giai đoạn 2011-2015 trước đây (với kết quả đánh giá chưa điều chỉnh quy mô, GRDP công nghiệp bình quân hàng năm giai đoạn 2016-2019 chỉ đạt 7,84% so với chỉ tiêu kế hoạch là 11,4-11,7% và mức thực hiện của giai đoạn 5 năm trước là 10%; với kết quả đánh giá sau khi điều chỉnh quy mô, các chỉ tiêu này lần lượt là 8,16% so với kế hoạch 8,6-9,0 và thực hiện giai đoạn trước là 10,06%).

(2) Các chính sách khuyến khích phát triển nông nghiệp, đặc biệt là trong thúc đẩy phát triển chuỗi sản xuất, phân phối, tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp, thúc đẩy phát triển nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao còn chưa phát huy tác dụng trên thực tế; chưa gắn kết giữa hoạt động sản xuất nông nghiệp với nhu cầu thị trường, hệ thống phân phối chưa đồng bộ và hiệu quả. Đây là nội dung thường xuyên được lưu ý trong suốt giai đoạn 2016-2020 nhưng cơ bản cũng chưa có chuyển biến tích cực.

(3) Tiến độ công tác sắp xếp, cổ phần hóa, thoái vốn doanh nghiệp nhà nước còn chậm và không hoàn thành kế hoạch đề ra, việc xử lý vướng mắc hậu cổ phần hóa của các doanh nghiệp giai đoạn 2011-2015 vẫn còn chậm. Đây cũng là nội dung thường xuyên được Thường trực HĐND Thành phố lưu ý trong suốt giai đoạn 2016-2020 nhưng chuyển biến chưa rõ nét.

(4) Phân cấp quản lý nhà nước một số lĩnh vực hạ tầng, kinh tế - xã hội trên địa bàn Thành phố còn bất cập, chưa thực sự phát huy tối đa năng lực quản lý của

các ngành và các cấp, chậm được được điều chỉnh để phù hợp hơn với thực tế của Thành phố.

(5) Xử lý ô nhiễm môi trường không khí, kiểm soát và xử lý nước thải còn chưa đạt yêu cầu đề ra, việc đảm bảo môi trường nước các dòng sông còn hạn chế, ảnh hưởng tiêu cực đến đời sống sinh hoạt và sản xuất nông nghiệp của nhân dân. Việc di dời một số cơ sở gây ô nhiễm môi trường trong khu vực nội đô chưa đảm bảo tiến độ; công tác quản lý, phát hiện, xử lý các vi phạm trật tự xây dựng, đất đai, đô thị, môi trường có lúc, có nơi chưa đáp ứng yêu cầu, để phát sinh nhiều vụ việc phức tạp, nổi cộm, chậm xử lý. Công tác quy hoạch và phát triển các đô thị vệ tinh còn chưa đạt kế hoạch, công tác điều chỉnh quy hoạch còn chưa khoa học gây áp lực lớn đến hạ tầng kỹ thuật khu vực, nhất là hạ tầng giao thông nội đô.

(6) Hệ thống thiết chế văn hóa cả ở cấp Thành phố và cơ sở còn thiếu, chưa đồng bộ; hiệu quả sử dụng chưa cao. Công tác tu bổ di tích, bảo tồn và phát huy văn hóa phi vật thể còn khó khăn. Việc công nhận các danh hiệu làng văn hóa, tổ dân phố văn hóa, cơ quan, đơn vị văn hóa có lúc, có nơi còn hình thức. Xây dựng Người Hà Nội thanh lịch văn minh chưa đạt kết quả như mong muốn; tình trạng ứng xử thiếu văn hóa nơi công cộng, vô cảm, vi phạm văn minh đô thị vẫn còn xảy ra. Vẫn còn xảy ra một số vụ bạo lực gia đình, bạo hành, xâm hại trẻ em gây bức xúc xã hội.

(7) Công tác nắm bắt, dự báo và ứng phó với một số vụ việc gây rối, chống đối người thi hành công vụ còn hạn chế, để xảy ra hậu quả nghiêm trọng. Tình hình tội phạm, bạo lực xã hội, tín dụng đen, băng nhóm hoạt động theo kiểu xã hội đen còn diễn biến phức tạp. Công tác phòng, chống cháy nổ còn hạn chế, để xảy ra một số vụ cháy gây thiệt hại lớn về người và tài sản.

Để có thêm thông tin cho đại biểu nghiên cứu, xem xét và thảo luận, Ban đề nghị bổ sung, làm rõ một số nội dung sau:

(1) Đối với 06/11 chỉ tiêu không hoàn thành kế hoạch, ngoài 03 chỉ tiêu liên quan đến kinh tế do chịu ảnh hưởng nặng nề của đại dịch Covid-19 thì còn 03 chỉ tiêu khác liên quan đến môi trường, vận tải công cộng, đô thị cần có đánh giá cụ thể, chi tiết và xác định trách nhiệm cụ thể của những cơ quan, cá nhân để từ đó có giải pháp khắc phục hiệu quả.

(2) Đề nghị báo cáo bổ sung những giải pháp, hành động cụ thể đã triển khai để thực hiện các nhiệm vụ và định hướng phát triển được nêu trong nghị quyết số 05/NQ-HĐND ngày 03/8/2016 của HĐND Thành phố, ví dụ như đã làm gì để đổi mới mô hình tăng trưởng, sản phẩm công nghiệp chủ lực mũi nhọn là gì và đã triển khai biện pháp gì để phát triển mạnh,...

(3) Cần phân tích thêm về những kết quả đạt được trong phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2016-2019 (trong điều kiện không có đột biến) và những ảnh hưởng đến kết quả chung của việc thực hiện nhiệm vụ năm 2020 - năm có biến cố trên toàn cầu do đại dịch Covid-19 đến kết quả chung của cả giai đoạn 5 năm 2010-2020.

II. Về kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021-2025

1. Báo cáo đã dự báo những thuận lợi và khó khăn trong việc phát triển kinh tế - xã hội Thủ đô trong 5 năm 2021-2025, Ban cơ bản thống nhất với những mục tiêu, chỉ tiêu tổng quát và kế hoạch phát triển các ngành - lĩnh vực, giải pháp tổ chức thực hiện như báo cáo của UBND Thành phố trình. Tuy nhiên, các nội dung liên quan đến Kế hoạch phát triển các ngành, lĩnh vực (Mục III Phần II của Báo cáo) mới chỉ cơ bản dừng ở các định hướng chung như trong nội dung văn kiện Đại hội Đảng bộ Thành phố đã xác định. Để đúng tính chất là Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm tới của Thành phố, các nội dung liên quan đến kế hoạch phát triển trong các ngành, lĩnh vực này cần được cụ thể hóa hơn nữa, làm căn cứ để HĐND Thành phố quyết nghị và là cơ sở để kiểm điểm, đánh giá những nội dung làm được - chưa làm được khi tới mốc cuối nhiệm kỳ năm 2025.

2. Việc chỉ ra những hạn chế, tồn tại và nguyên nhân của giai đoạn 2016-2020, dự đoán những thuận lợi, cơ hội cùng những khó khăn, thách thức của giai đoạn 2021-2025, sẽ không có ý nghĩa nếu như không có các giải pháp cụ thể để khắc phục khó khăn và phát huy lợi thế. Ban cho rằng các giải pháp tổ chức thực hiện trong Báo cáo cần được xây dựng trên cơ sở khắc phục những tồn tại, hạn chế của giai đoạn 2016-2020 và tận dụng những lợi thế cũng như giảm thiểu những khó khăn, thách thức của giai đoạn 2021-2025. Từ đó tham mưu cho Thành ủy hoàn thiện các nhiệm vụ giải pháp của 10 chương trình công tác lớn của Thành ủy khóa XVII.

3. Việc đặt ra các mục tiêu với mức hoàn thành cao là điều đáng khích lệ, thể hiện sự quyết tâm cao của UBND Thành phố trong việc xây dựng kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của Thành phố, tuy nhiên cần cân nhắc tính khả thi, khả năng thực hiện trên thực tế, cần làm rõ cơ sở đặt ra mức hoàn thành của các mục tiêu¹, đối với những mục tiêu khó có khả năng đạt được thì cần đưa ra giải pháp cụ thể để đảm bảo tính khả thi².

4. Đề nghị UBND Thành phố tiếp tục cập nhật kết quả thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2016-2020 đồng thời hoàn thiện kế hoạch phát

¹ Chưa rõ cơ sở để xây dựng chỉ tiêu kế hoạch tổng khách du lịch đến năm 2025 đạt 39,06 triệu lượt, trong đó khách quốc tế đạt 9,1 triệu lượt.

² Ví dụ: Dự kiến Thành phố đến hết năm 2020 cơ bản không còn hộ nghèo (theo báo cáo của Sở LĐTB&XH là còn 0,3%) và phấn đấu đến năm 2025 không còn hộ nghèo và hộ tái nghèo theo chuẩn nghèo của Thành phố. Tuy nhiên, trong số 0,3% hộ nghèo cơ bản là những hộ khó có khả năng thoát nghèo.

triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021-2025 trình HĐND Thành phố khóa XVI xem xét, quyết nghị theo quy định.

III. Về dự thảo Nghị quyết HĐND về kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021-2025 của thành phố Hà Nội

Nội dung Dự thảo nghị quyết cơ bản thống nhất, phản ánh đầy đủ các nội dung về phương hướng kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của Thành phố giai đoạn 2021-2025 như trong báo cáo của UBND Thành phố đã đề cập. Ban đề nghị bổ sung một số nhiệm vụ, giải pháp nêu trên và theo ý kiến thảo luận của đại biểu HĐND Thành phố tại kỳ họp.

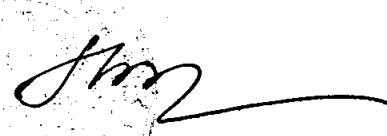
Trên cơ sở giải trình, tiếp thu của UBND Thành phố và ý kiến phát biểu của đại biểu HĐND, Ban Kinh tế - Ngân sách đề nghị HĐND Thành phố thông qua Nghị quyết về phương hướng kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2021-2025 của thành phố Hà Nội.

Ban Kinh tế - Ngân sách kính trình HĐND Thành phố./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thường trực Thành ủy; | (để b/c)
- Thường trực HĐND TP;
- Đại biểu HĐND TP;
- UBND Thành phố;
- Các Văn phòng: HĐND, UBND Thành phố;
- Sở KH&ĐT;
- Lưu: VT, KTNS.

**TM. BAN KINH TẾ - NGÂN SÁCH
TRƯỞNG BAN**

Hồ Văn Nga